

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA • WYDZIAŁ TEOLOGICZNY

poznańskie
studia
teologiczne

tom 23

POZNAŃ 2009

KOMITET WYDAWNICZY
PAWEŁ BORTKIEWICZ, JACEK HADRYŚ, FELIKS LENORT,
ADAM PRZYBECKI, ADAM SIKORA,
JAN SZPET – PRZEWODNICZĄCY

REDAKCJA TOMU
FELIKS LENORT, JAN SZPET

12.13.14.11 / T. 23
2009

Bibl. UAM
2010 EO 490

Recenzenci tomu:

BOGDAN CZĘSZ, UNIwersYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
ZDZISŁAW PAWŁOWSKI, UNIwersYTET MIKOŁAJA KOPERNIKA
JACEK SALIJ, UNIwersYTET KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO
ANZELM WEISS, KATOLICKI UNIwersYTET LUBELSKI

PUBLIKACJA DOFINANSOWANA Z FUNDUSZU NA BADANIA WŁASNE
WYDZIAŁU TEOLÓGICZNEGO UAM

ISSN 0209-3472

ISBN 978-83-61884-37-8

UNIwersYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ TEOLÓGICZNY
REDAKCJA WYDAWNICTW
61-111 POZNAŃ, UL. WIEŻOWA 2/4
e-mail: thfacwyd@amu.edu.pl
tel./fax (61) 851-97-43
<http://www.thfac.poznan.pl>

Projekt okładki: PAWEŁ PAK

Korekta: JUSTYNA IWASZKIEWICZ

Tłumaczenie na język angielski: MAŁGORZATA WIERTLEWSKA

DRUK: ZAKŁAD GRAFICZNY UAM, 61-712 POZNAŃ, UL. H. WIENIAWSKIEGO 1

Spis treści

BIBLISTYKA

Isaac K a l i m i – Historia, historiografia a wiarygodność historyczna. Księga Kronik na tle starożytnego piśmiennictwa bliskowschodniego i grecko-rzymskiego	7
Janusz N a w r o t – Ojcowskie pouczenie mądrościowe w Księdze Przysłów (2,1.5)	27
Teresa S t a n e k – Religijność w Księdze Kapłańskiej	41
Adam D r o z d e k – Job 42:6 and telling the truth	55
Bogdan P o n i ż y – Paradoksy królestwa Bożego (Mdr 3,1-9 i 5,15-16)	59
Adam Ryszard S i k o r a – <i>Była światłość prawdziwa</i> (J 1,9a). Jezus jako światłość w Prologu czwartej Ewangelii	77

TEOLOGIA SYSTEMATYCZNA

Bogusław K o c h a n i e w i c z – Antyteza Ewa-Maryja w „Adversus haereses” św. Ireneusza z Lyonu. Perspektywa apologetyczna	89
Marian A n t o n i e w i c z – Chrystologiczno-sakramentalne podstawy „mystyki” Eucharystii w <i>Deus caritas est</i> Benedykta XVI	103
Adam S i k o r a – Status embrionu. Perspektywa biomedyczna i etyczno-antropologiczna w świetle prac Papieskiej Akademii „Pro Vita”	115
Elżbieta K o t k o w s k a – Dostrzegać niestworzoną miłość poprzez Prawdę, Dobro i Piękno w rozproszonym świecie, według Pawła Florenskiego	125

HISTORIA KOŚCIOŁA

Gian Luca P o t e s t à – Z Konstantynopola do Rzymu. Ilustrowane przepowiednie w służbie średniowiecznej propagandy politycznej i religijnej	145
Jan G r z e s z c z a k – Wizja i prorocтво w <i>Liber ostensor</i> Jana z Roquetaillade († 1365)	169
Wojciech G r u p i Ń s k i – Opętanie ekspiacyjne po staropolsku? Przypadek Zofii Tomickiej	191
Katarzyna S o k o ł o w s k a – Dziecko i dzieciństwo w hagiografii staropolskiej	213
Jarosław M o s k a ł y k – Arcybiskup Józef Teodorowicz (1864-1938). Hierarcha ormiański	233

FILOZOFIA

Jerzy O c h m a n n – Nicość realna w interpretacji Heideggera, Sartre’a, Weltego, Nehera i filozofów Bliskiego i Dalekiego Wschodu	247
Peter K u n z m a n n – Różne płaszczyzny językowe myślenia – mówienie o Bogu w filozofii i teologii	265
Robert S p a e m a n n – Racjonalność a wiara w Boga	277
Zbigniew Nikodem B r z ó z y – Moralność i pytanie o Boga	293
Marek J ę d r a s z e w s k i – Konieczność przestrzegania „normy personalistycznej” w społeczeństwie informacyjnym	309

PEDAGOGIKA

Joanna B a z a n i a k – Inność obiektem tolerancji. Kształtowanie postaw tolerancyjnych u dzieci w środowisku edukacyjnym	323
--	-----

Contents

BIBLE STUDIES

Isaac K a l i m i – History, Historiography and Historical Credibility in Chronicles Compared to the Ancient Near Eastern and Greco-Roman Cultures	7
Janusz N a w r o t – Paternal Wisdom Instruction in the Book of Proverbs (2:1.5)	27
Teresa S t a n e k – Religiousness in the Book of Leviticus	41
Adam D r o z d e k – Job 42:6 and Telling the Truth	55
Bogdan P o n i ż y – The Paradoxes of the Kingdom of God (Wis 3:1-9 and 5:15-16)	59
Adam Ryszard S i k o r a – <i>The Word was the true light</i> (Jn 1:9a). Jesus as the Light in the Prologue of the Fourth Gospel	77

SYSTEMATIC THEOLOGY

Bogusław K o c h a n i e w i c z – The Eve-Mary Antithesis in „Adversus haereses” by St. Irenaeus of Lyon. An Apologetic Perspective	89
Marian A n t o n i e w i c z – Christological-Sacramental Grounds of the „Mysticism” of the Eucharist in Benedict XVI’s <i>Deus caritas est</i>	103
Adam S i k o r a – The Status of the Embryo. A Biomedical and Ethical-Anthropological Perspective in Light of the Works of the Pontifical Academy Pro Vita	115
Elżbieta K o t k o w s k a – To Discern Uncreated Love through Truth, Good and Beauty in a Scattering World according to Pavel Florensky	125

CHURCH HISTORY

Gian Luca P o t e s t à – From Constantinople to Rome. Illustrated Prophecies in the Service of Medieval Political and Religious Propaganda	145
Jan G r z e s z c z a k – Vision and Prophecy in <i>Liber ostensor</i> by John of Roquetaillade (+1365)	169
Wojciech G r u p i ń s k i – Expiatory Possession in the Old Polish Style? The Case of Zofia Tomicka	191
Katarzyna S o k o ł o w s k a – The Child and Childhood in Old Polish Hagiography	213
Jarosław M o s k a ł y k – Archbishop Józef Teodorowicz (1864-1938). An Armenian Hierarch	233

PHILOSOPHY

Jerzy O c h m a n n – Real Nothingness in the Interpretation of Heidegger, Sartre, Welte, Neher and Philosophers of the Near and Far East	247
Peter K u n z m a n n – Different Linguistic Planes of Thinking – Speaking about God in Philosophy and Theology	265
Robert S p a e m a n n – Rationality and Faith in God	277
Zbigniew Nikodem B r z ó z y – Morality and the Question about God	293
Marek J ę d r a s z e w s k i – The Necessity to Obey the „Personalistic Norm” in an Information Society	309

PEDAGOGY

Joanna B a z a n i a k – Otherness as the Object of Tolerance. The Shaping of Tolerance Attitudes in Educational Milieus	323
--	-----